

ОБРАЗЛОЖЕЊЕ

I. УСТАВНИ ОСНОВ ЗА ДОНОШЕЊЕ ЗАКОНА

Уставни основ за доношење овог Закона садржан је у одредбама члана 97. став 1. тач. 4. и 6. Устава Републике Србије, којима је, између осталог, предвиђено да Република Србија уређује и обезбеђује безбедност Републике Србије и њених грађана као и систем у области економских односа са иностранством.

II. РАЗЛОЗИ ЗА ДОНОШЕЊЕ ЗАКОНА

Закон о извозу и увозу робе двоструке намене („Сл. гласник РС“ број 95/2013) ступио је снагу 8. новембра 2013. године. Овим законом у потпуности је систем контроле извоза усклађен са европским законодавством као и са међународним стандардима. У изради наведеног Закона учествовали су експерти Европске уније који су још тада скретали пажњу да је европским законодавством прописано, а да је таква и међународна пракса, да се контролише ИЗВОЗ робе двоструке намене као и пружање брокерских услуга и услуга техничке помоћи, док се УВОЗ ове робе НЕ КОНТРОЛИШЕ. У том моменту, имајућу у виду да је наведеним законом извршена подела до тада јединственог Закона о спољној трговини наоружањем, војном опремом и робом двоструке намене („Сл. лист СЦГ“, број 7/05 и 8/05-исправка) на два дела (део који се односи на контролу робе двоструке намене и део којим се контролише наоружање и војна опрема-Закон о извозу и увозу наоружања и војне опреме-„Сл. гласник РС“, број 107/14) сматрали смо да нема услова за укидање контроле увоза ове робе. ЕУ експерти су наглашавали да је важно да се ускладимо са одредбама обавезујуће Регулative 428/2009 у смислу дефиниција и процедуре издавања дозвола а да је унутрашња ствар земље да ли ће контролисати више од онога што је наведеном Регулativeм прописано. У том моменту то је била пракса и у законодавству већине земаља у окружењу.

У међувремену, Република Србија је практично остала једина земља у Европи која контролише, односно издаје дозволе за увоз робе двоструке намене. Наиме, земље у окружењу су своје законодавство у том смислу већ измениле (Хрватска, Црна Гора), док ову контролу врши још само Босна и Херцеговина (закон којом ће бити укинута је у процедури). На тај начин наша привреда је оптерећена додатним администрирањем (прикупљањем документације, подношењем захтева, плаћањем таксе и коначно чекањем на издавање дозволе-поступак траје око 30 дана). На тај начин смањује се њена конкурентност и повећавају трошкови пословања привредних субјеката. Са друге стране, страни улагачи који су инвестирали у производне капацитете код нас истичу да су на овај начин дестимулисани, јер, пошто добију дозволе за извоз из земаља чланица Европске уније (нпр. за увоз појединих машина или делова неопходних за производњу које спадају у тзв. робу двоструке намене), морају да се излажу додатним трошковима и чекају на дозволу надлежних српских органа за увоз те робе (најчешће су нам се са таквим захтевима обраћали као данска компанија „Грундфос“, немачка „Милбауер“ и др.). Наглашавали су при томе да је Србија практично једина земља у Европи (а и шире) која контролише увоз робе двоструке намене.

Имајући наведено у виду предложене су измене Закона о извозу и увозу робе двоструке намене у смислу брисања одредби које се односе на контролу увоза и издавање дозвола за увоз робе двоструке намене. Напомињемо да из текста Закона (члан 3.) нису брисане дефиниције које односе на појам „увоз“ и „увозник“ како би се задржала обавеза привредних субјеката да воде евиденцију о обављеним пословима извоза али и увоза робе двоструке намене и доставе је по потреби надлежним органима на увид (члан 23. Закона) као и обезбедила могућност контроле обављања послова привредних субјеката везаних за робу двоструке намене од стране за то надлежних органа (члан 28. Закона) због саме природе те робе.

III. УСАГЛАШЕНОСТ СА ЕВРОПСКИМ ЗАКОНОДАВСТВОМ И ПОТВРЂЕНИМ МЕЂУНАРОДНИМ КОНВЕНЦИЈАМА

Предлог овог закона у потпуности је усаглашен са одредбама члана 3. Споразума о стабилизацији и придруживању између Европских заједница и њихових држава чланица, са једне стране, и Републике Србије са друге стране, као и, Уредбом Савета (ЕК) Бр. 428/2009 од 5. маја 2009. и 388/2012 Европског парламента и Савета од 19. априла 2012. године, о успостављању режима Заједнице о извозној контроли, трансферу, брокерингу и транзиту робе двоструке намене -COUNCIL REGULATION (EC) No 428/2009 of 5. May 2009 setting up a Community regime for the control of **exports**, transfer, brokering and transit of dual-use items која је ступила на снагу 27.08.2009.године.

Полазећи од наведеног, напомињемо да је Нацрт закона у потпуности усаглашен са одредбама цитиране Регулative, Правилима понашања у извозу оружја са оперативним одредбама - EU Code of Conduct on Arms Export и са ЕУ Заједничком позицијом о посредовању у извозу оружја- EU Common Position on Arms Brokering, која се примењују и на робу двоструке намене у циљу спречавања извоза ове робе у војне сврхе; ратификованим међународним споразумима и конвенцијама, као и, међународним контролним режимима у области извозне контроле робе двоструке намене. Поред тога, у складу је и са Резолуцијом Савета безбедности Уједињених нација 1540 о неширењу оружја за масовно уништење.

Указујемо посебно да наведена ЕУ Регулative (428/2009) спада у област „Заједничке трговинске политике ЕУ“ (Поглавље 30) и **правно је обавезујућа** за све државе чланице-дакле директно се примењује.

IV. ОБЈАШЊЕЊЕ ОСНОВНИХ ПРАВНИХ ИНСТИТУТА И ПОЈЕДИНИХ РЕШЕЊА

Чланом 1. брише се реч „увоз“ из назива Закона.

Чланом 2. се из дефинисаног предмета Закона брише контрола увоза робе двоструке намене.

Чланом 3. се из дефинисаних циљева Закона брише успостављање контроле у области увоза робе двоструке намене.

Чланом 4. се из дефиниције основних појмова у ставу 1. тачка 11. брише одредба по којој је за робу са Националне контролне листе робе двоструке намене неопходна дозвола за увоз.

Чланом 5. се у делу који се односи на подручје примене закона, у називу члана, као и у одређивању начина на који се роба двоструке намене контролише, брише увоз робе.

Чланом 6. се прописује захтев за издавање дозволе и брише се део који се односи на дозволу за увоз робе двоструке намене.

Чланом 7. у делу који се односи на разматрање захтева за издавање дозволе брише се део који се односи на увоз робе двоструке намене.

У члану 8. се од прописаних изузећа од редовне процедуре издавања дозволе брише део који се односи на дозволе за увоз робе двоструке намене.

У члану 9. брише се могућност одузимања дозволе за увоз робе двоструке намене.

У члану 10. брише се могућност измене дозволе за увоз робе двоструке намене.

У члану 11. брише се обавеза увозника да извештава Министарство о извршеном увозу робе двоструке намене, као и о евентуалним изменама података из документације после издавања дозволе.

Чланом 12. брише се обавеза Министарства да припрема годишњи извештај о реализацији увоза робе двоструке намене.

У члану 13. се из прописаних казни за кршење одредби Закона о извозу и увозу робе двоструке намене бришу делови који се односе на увоз односно на увознике те робе.

У члану 14. предвиђено је ступање на снагу Закона о изменама и допунама Закона о извозу и увозу робе двоструке намене.

V. ОЦЕНА ФИНАНСИЈСКИХ СРЕДСТАВА ПОТРЕБНИХ ЗА СПРОВОЂЕЊЕ ОВОГ ЗАКОНА

За спровођење овог закона није потребно обезбедити додатна финансијска средства у буџету Републике Србије.